

Bilag 5.

Oversættelse.

Ekspeditionssekretær i indenrigsministeriet fru Gudrun Refslund Thomsens indlæg i 3. udvalg under behandlingen af spørgsmålet om informationsfrihed.

Jeg vil gerne redegøre for den danske delegations stilling til artikel 2 i udkastet til konvention om informationsfrihed; men før jeg går ind på detaljer, ønsker jeg at fremhæve, at selv om vore indvendinger vedrørende enkeltheder blev taget til følge, ville vi ikke være i stand til at stemme for artikel 2. Vi er imod selve tanken om, at informationsfriheden nu — eller måske inden for en overskuelig fremtid — skal reguleres ved en international konvention. Dette være sagt med alt muligt eftertryk. Vi skal fremsætte vor begrundelse senere; men vi ønsker at gøre det ganske klart, at dette konventionsudkast aldrig vil kunne ændres på en sådan måde, at vi vil kunne acceptere det.

Lad os først se på artikel 2 ud fra en mere juridisk synsvinkel. Vore hovedindvendinger er da disse:

For det første indeholder artikel 2 ingen bestemmelse, der forbyder censur. Det betyder, at hvis artikel 2 blev vedtaget i den foreliggende form, ville der ikke være noget, der forhindrede en stat i ved lov at indføre censur med det resultat, at offentlige myndigheder kunne forhindre offentliggørelsen af kendsgerninger eller kommentarer under de påskud, der er opregnet i underparagrafferne (a) til (i). Ej heller er der nogen bestemmelse i denne artikel, som kunne forhindre en stat i at anvende de mere raffinerede metoder for påvirkning af pressen og kontrol med pressen og andre offentlige informationsmidler, som i vore dage har erstattet de ældre, mere primitive og måske mindre effektive former for censur.

For det andet går artikel 2 uden om det fundamentale spørgsmål: Hvem skal bestemme, om oplysninger eller kommentarer,

der er offentliggjort eller skal offentliggøres, er en ulovlig krænkelse af den nationale sikkerhed, fordi de „ansporer folk til med vold at ændre regeringssystemet“ eller fremkalder uroligheder, fordi de er „falske og forvrængede eller er skadelige for det venkskabelige forhold til andre lande“, fordi de „ophidser til had imod andre nationer, racer eller religioner“ etc. Det gør her ganske afgjort en forskel, om spørgsmålet kan afgøres af de administrative myndigheder, eller om det er en uafhængig domstol, der skal træffe afgørelsen. Det gør også en forskel, om spørgsmålet kan afgøres før offentliggørelse eller først efter offentliggørelse. Det kan hævdes, at enhver, der ulovligt forhindres i at indhente eller offentliggøre oplysninger eller synspunkter, kan indbringe sin sag for en domstol. Men inden domstolens afgørelse foreligger, vil oplysningerne normalt have mistet deres værdi, og en stat vil på den måde kunne opnå sit formål og i realiteten gøre en domstols kontrol illusorisk.

Vort tredje hovedargument mod artikel 2, som formuleret i udkastet, er, at de begrænsninger, der skal gælde for det traditionelle begreb: pressefrihed, er udvidet til at skulle gælde også for et nyt område, der sædvanligvis ikke omfattes af de forfatningsmæssige garantier for ytringsfriheden. Hvad jeg mener, er, at begrænsningerne er udvidet til også at omfatte virksomheden med at indsamle og modtage oplysninger. Vi må indrømme, at vi her bevæger os på et område, som kun i meget begrænset omfang kan reguleres ved lov og bestemt ikke ved en international konvention.

Indtil nu har jeg fremhævet vore mere